

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.	10 kor. — fill.	Egy évre . . .	18 kor. — fill.
Egy évre . . .	5	Fél évre . . .	8
Fél évre . . .	2	Negyed évre . . .	4
Negyed évre . . .	1	Egy óra . . .	70
Egy óra . . .	1	Egy óra . . .	70

Egyesszám ára 4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többszó megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Katonapárt.

Hogyan lehetséges egyáltalán az, hogy Magyarország politikai szótárában egyáltalában ez a szó helyet foglalhat? Hogyan lehetséges az, hogy Magyarországon ahol a „katona” szó most csak egy fogalom, amely nemzeti szempontból még testet sem öltött — hogy itt nálunk még csak szó is eshetik?

A mi katonánk!

Hát tulajdonképen melyik az?

A feketesárga zsinóros közös baka, a honvéd, aki csak a belvédelemre szolgál, a tengerész, aki a nemzetköziség minden jellegéből valamit tartalmaz, csak a magyarból semmit? az utász, aki osztrák festésű kocsit tolat, a tüzér, akinek magyar kiadását még nem is ismerjük? — és mégis van ebben az országban katonapárt?

Hát bizonyos, hogy ebben az országban ez a katonapárt még nem jutott annyira, hogy teljes magyarnak nevezhetnők. Hanem igenis van és létezik az osztrák katonapárt — de mivelhogy Magyarország tulajdonképen Ausztria által kormányoztatik, mi is tudomással birunk a monarkiát uraló, tehát a bennünket is érintő katonai pártról. Most a katonai párt fejének

Magyarország trónjának várományosát mondják. Joggal e vagy nem, az más kérdés. De egy mégis feltűnő. Az, hogy immár helyet adtak annak a közfelfogásnak, hogy Magyarország uralkodója egy pártnak a feje legyen. Hát lehetséges ez? Hát nem valótlan állítás az, hogy a trónnak örököse egyáltalán pártoskodik az országban? Mi, akik nem tudjuk Magyarország trónjának várományosát másképp elgondolni, mint a milliók felett álló pártatlan embert, a kit erre a királyi eskü is kötelez, kell, hogy alkotmányos érzésünknel fogva visszautasítsuk a lapoknak azt az állítását, hogy a katonapárt a trónörökösben találja a vezetőjét.

Hát miért pártoskodnék a trónörökös az országban akárki ellen is? Miért foglalna el ő állást a katonai körök mellett vagy a katonai körökkel szemben? A trónörökös nem lehet egyik pártnak sem a nyíltan bevallott sem a titkos feje. Ez alkotmány ellenes lenne.

Ha pedig a bécsi katonai körök mégis beleakarnák vinni a trónörökösbe, akkor biznunk kell abban, hogy a trónörökös tisztában van az alkotmányos eskü jelentőségével.

Az alkotmányos eskü világosan

tartalmazza azt, hogy a trónörökös ilyen pártállásba bele nem mehet.

S ha a bécsi tanácsadói mégis bele akarják vinni az alkotmányszerítésbe, nekünk biznunk kell az ő jellemének tisztaságában és jobb politikai érzékében!

A hirlapírás.

Debreczen, július 14.

Nehéz, keserves munka a hirlapírás; vele jár a szegénység; jutalma a méltatlanság. A hirlapírónak egyedüli vigasza az, a mit a nagy Kossuth Lajos a néptanítói pályáról is mondott, hogy: „magas állás az, az emberiség fejlődési processusában, gázolja ember és marhasereg, de nyomában virány kél.” Ez áll a hirlapírásra is.

Három pályát ismerünk, melyekhez minden ember ért, vagyis inkább érteni akar, ez a három: a néptanítói, orvosi s hirlapírói pálya. A tanító munkáját mindenki kritizálja, nemcsak a szakember (sőt ez legritkábban) hanem aki akár hallotta hírét akár nem a pedagógiának, didacticának és methodicának; sőt még az olyan is, aki írni, olvasni se tud. Hat olyan ember van-e, aki valami betegség ellen gyógyszert ne tudna ajánlani, a ki ne ismerné a különféle nyavalyákat s azok gyógyításmódját. Mivel pedig az emberek közt sokan olvasnak hirlapot, ha csak krajezáros újságot is, hát újságkritikus is kerül elég, főképen a vidéken. Az igaz, hogy ez még kevés ahhoz,

— Tehát a tenger ölében emelek néked kristály-palotát.

— A vizek mély ölében kigyók és szörnyek tanyáznak; Uram azoktól nagyon félek én!

— Akarsz otthont a végtelen pusztán?

— Óh uram, vad csordák száguldnak a pusztaságon át, mint zugó fergeteg!

— Mit műveljek hát veled, zsenge virágszál? . . . Igaz, már megvan!

Ellora barlangjaiban szent remeték laknak . . . szeretnél velük lakni, elrejtözve a világ zajától?

— Ott setétség van; Uram én félek!

Kryschá a sziklára ült és karjára támasztá fejét, míg a leány félénken és remegve állt előtte.

Ez alatt mélyen a látkör szélén a hajnal pirkadása megjelent.

A tó mélységei, a pálmák sudara, a bambusz náderdő, minden rózsaszín és arany zománcot öltött. A rózsás tollu kócsagok, a hamvas, kék darvak, a hófehér hattyúk a tavakon, a pávák és bengáliák az erdők sűrűjében mind mind megszólaltak, hogy a hajnal hasadását üdvözöljék, ugyanekkor megpendült oly hangszer, melynek hurjai szép gyöngyház-kagylón feszültek, melynek kíséretéhez emberi hang dalama vegyült.

Légy áldva!

Irta: **Sienkiewicz Henrik.**

Holdfényes szép éj vala, midőn egykor a böles, nagy Kryschá gondolatokba merülten mondá:

— Mindeddig azt gondoltam, hogy az ember a földnek legszebb teremtménye, most látom, hogy tévedtem. Ime, itt előttem a lágy éjjeli szellőben ingó lotoszvirág — nem végtelenül bájosabb-e minden élő lénynél! Gyengéd zsenge szirmai éppen most nyíltak az ezüst holdsugarak alatt — nem bírom elfordítani tekintetemet e varázsteljes látványról.

— Nincs oly lény az emberek között, — nincs, ki magát e virággal összehasonlíthatná, — mondá sóhajtván. Kis idő múlva elgondolkodva folytató:

— Miért ne volnék képes én, az isten, igém hatalmával oly lényt teremteni, mely az lenne az emberek között, a mi a lotosz a virágok közt? Légyen tehát! — kiáltá Lotosz, — az emberek és a földkerekség örömeire változz át élő szűz leánynya és tekints felém!

A légben valami könnyű mozgás keletkezett, mintha repülő fecske szárnya hasonlana, a hold e perczen jobban tündöklött varázsló sugarával, a csalogánydal han-

gosabb lett, majd hirtelen elcsendesedett és a csoda megtörtént. Kryschá előtt megtestesült a lotoszvirág.

Az isten, ő maga bámúlt.

— Eddig te a tavak virága voltál, ezentúl gondolataim és szavaim virága lész.

És im a leánya suttogni kezdte, oly halban, oly csendesesen, mint a lotoszvirág fehér pártái susognak, midőn azokat langyos szellő csókja érinti.

— Uram! — suttogá — te élő lénynyé átváltoztattál engem, mond meg, hol parancsolod, hogy lakjam? Ne feledd el, óh uram, hogy midőn még virág voltam, minden fuvallatra megrezentem és a leggyengébb szellő lehelletére bezáródott kelyhem. Féltem a sűrű ködöktől és viharoktól, a zivatárok dörgésétől és a villámaintól, sőt még a napégető sugaraitól is remegtem. Emberi alakomban te a lotoszvirág tulajdonságait megtestesülve akarád szemlélni; im bennem megtestesült annak gyengédsége, félénksége, félek a világtól és mindentől, a mi benne rejlik . . . hol legyen lakhelyem? —

Kryschá egy pillanatk gondolkodva, böles tekintetét a csillagokra szegezé, azután kérdé:

— Akarsz a hegyek bérczein lakozni?

— Ott hó és jég honol és hideg van.

Uram, ott félek én.

mint a hányan érzik magukban a tantelgyelói és orvosi képességeket.

Az emberek egy jórésze csak elolvassa a lapokat, de nem kritizál. Egy kis része nem olvassa el, de — kritizál. Ne tessék félre érteni. A fővárosi lapokat az efajta műbírálok se kritizálják, bármilyen szerkesztésük legyenek is azok, mivelhogy a fővárosi lapok a maguk függetlenségében az ő kritikájukon felül állnak. Bármily vidéki vagy fővárosi nagyság legyen is valaki, a hangja, véleménye nem ér el az önálló, függetlenségi sajtóig.

De annál inkább szeretik éreztetni tudásukat, hatalmukat az ilyenek a vidéki sajtóval. Kerülnek bőven olyan egyének, akik nemcsak műtészek (!) hanem kegyetlen (!) bírálok is. Miért? Talán mert rosszul szerkesztik a vidéki lapokat? A világért sem. Egyéni szempontokból indulnak ki s hoznak fals-ítéleteket, pedig a legtöbb esetben figyelemmel el se olvassák az általuk lekritizált lapot vagy lapokat!

Mert mit is kívánnak némelyek manapság a vidéki sajtótól. Hivatás-szeretetet, önzetlenséget, független, közérdekű, becsületes, tisztességes hírlapi munkát talán?

Oh nem! Ennél többet.

Dicsőszöveket zengés, magasztalást, lakajkodást, a hatalmasabbak egyéni akarata előtt való meghódolást. Akikkel szemben ilyen a lap, azok előtt a lap „feladata magasztalás” áll, ellenesetben nem.

Ha a lap correct, igazságos, tárgyilagos, ha kimondja bármily enyhén s udvariasan is a hatalmasokra — minden személyeskedés mellőzésével — hogy egy és más ügyben elveik hibásak, nos akkor ki van rá mondva az anathéma, neki kell menni minden térer a szerkesztőségnek, vagy egyes tagjainak, mert — a lap nem ismeri (?) feladatát. No ez igaz, mert nem mindig úgy bántik el, a hogy kellene, sokszor elnéző **kell** hogy legyen.

Az erőszak s önkény előbb-utóbb lejárja pedig emberét, annyival inkább azt, a ki még a szabadsajtó korlátait is ledönteni akarja, a ki igájába igyekszik hajtani a véleményszabadságot.

De térjünk a cikk elejéhez.

Lehet valaki kitűnő ügyvéd, pap, tanár, orvos, bíró, tanító, mérnök, stb. de azért rossz hírlapíró. Vagyis nem minden intelligens életpályán működő ember egyszersmind hírlapíró is. — A ki pedig az: kitör abból a tehetség korán, ir, dolgozik, bármely életpályán működik is . . .

A hírlapírói tehetség külön tehetség, a mely vele születik az emberrel, azt külön iskolában nem lehet megszerezni, legfeljebb csak csiszolni, fejleszteni. A tanulás természetesen hatalmas segédeszköze a hírlapírásnak.

Petőfi, a világirodalom költőinek fényes alakja a költészettanból az iskolában megbukott. Az a tanár, aki megbuktatta, elvesztett a névtelenség homályában, míg a vers-tanból elbuktatott Petőfi versei a világirodalom gyöngyeivé lettek s alkotójuk nevével együtt örökéletűek.

A sok példa közül még egy idegen: Mark Twain a boltiszolgából lett világhírű humorista nevét zengi a világ.

Az emberek közül sokan tudnak hegedülni, de miért nem emelkedik mindenik oda, a hol Paganini, Reményi s Kubelík álltak?

Többet nem idézek. A ranggal és mód-dal kevés esetben születik, vagy kevés esetben párosulnak — a lángelmék. De az előbb felsorolt nagy példákat vonatkoztatva a kisebbekre, a nagy írókról a kisebb írókhoz szállva, a hírlapírókra térve, hasonló következtetést vonhatunk.

A hírlapíró, bármiféle szakkészültséggel bírjon is s bármiféle kenyérkeresetet üzzön is, mint hírlapíró külön egyén. A szakiskolákban megtanulja a kenyérkereseti pályához szükséges ismereteket, a hírlapírásra azonban a szakiskolák directe nem vezetnek, az Ég adománya a hírlapírás tudománya, mely nem mindenkinek adatik. Akinek pedig adatik, kitör abból korán, nem vár addig, míg fürtei deresednek.

Az igaz, hogy ezt a tehetséget is fejleszteni kell. Kedvező körülmények, jó mód, nagyobb tér fényesebb előhaladást biztosítanak míg a ki csak szerény körben mozog,

él, ahol existálni nehéz, az megelégedhet azzal, ha városának s közeli vidékének tesz szolgálatot tollával, tehetségével. Így is teljesíti feladatát, értékesítheti tehetségét. — Mert hiszen a népek boldogulása, virágzása teszi virágzóvá az egészséget. Ebben rejlik a vidéki hírlapírodalom nagy jelentősége, nemzeti közművelődési tekintetben való nagy fontossága. Uttörője minden vidéki lap a fővárosi sajtónak is. Amely vidékeken helyi-érdekű vidéki lapok keletkeztek, azokon a helyeken a fővárosi lapok is nagyobb mértékben vannak elterjedve.

Nagy önhittség, önteltség és elbizakodottság kell ahhoz, ha valaki azt meri magáról állítani, hogy ő polihistor, hogy ő az ujságírás terén is tottumfac, jöllehet ezt írói térer előbb be nem igazolja. A hírlapírás terén a tények beszélnek, itt frazisokkal nem lehet élni.

Ne értsenek félre. Egy néhány, muló értékű dolgozat még nem bizonyítanak, hanem csakis tartó, beigazolt munkásság. Az ujságírásnak sok zege zuga van, meg kell fordulni mindenikben, hogy valaki elmondhassa magáról, hogy ért hozzá; annyival inkább merészelt volna a laikus hírlapíróknak olyat állítani hivatásos hírlapíróval szemben, hogy ők jobban értenek a hírlapírás-hoz.

Lehet, mondom, valaki kitűnő orvos, tanár, pap, ügyvéd stb. de ezek közül sem minden egyénél van meg, hogy értse a hírlapírás mesterességét, a mi azonban nem von le egyik érdeméből se semmit, mert az, a ki a chémiához ért, kell-e hogy értsen az erdészethez? Megkövetelhető-e valamely foglalkozást üzőtől, hogy más, szakmájához nem szükséges foglalkozáshoz is értsen? Ugy-e nem?

Az ujságíró tehetséghez kell a szerkesztési technika ismerete, universalis ismeret az ujságírás terén. Ezt hosszas, gyakorlati működéssel lehet megszerezni (természetesen nem azokról szólok, akik csak formának adják oda sok esetben a nevéket.) A hírlapíró, az ujságszerkesztő egy egész ember kell hogy legyen. Vezércikkíró, tárczacikkíró, versíró (vagy legalább is versbírálnak jó legyen) tudjon írni, elbírálni ismeretterjesztő, közgazdasági, társadalmi stb. cikkeket. Még a híreknek is külön irodalmunk van. Aktuális, rövid, velős, tanulságos. Ezek a czélok a lényegesebb a hír megírásánál.

De ki győzné röviden elősorolni az ujságszerkesztőben megkívántató kellekeket, melyek ebben csucosodnak ki: ismerje feladatát, lapja rendeltetésait, mely más Bpsten, más Debreczenben, más Nagy-Károlyban, vagy Turóc-Szent Mártonban stb. Számolni kell a közönséggel, a helyi viszonyokkal, melyek a lap megjelenését, jövőjét biztosíthatják, de azért csak akaratának nem szabad alárendelni a lapot. (Minden correct eljárás mellett is itt talál sok akadályra a vidéki hírlapíró) hol gond, fáradság, észtöréssel jár ez, — a lap irányát megszabni, — a miért pénzzel sohase, előszeréssel meg ritkán fizetnek meg.

Még a talentum magában nem elég a vidéki ujságíróban, szerkesztőben, de kell hozzá egy adag tapasztaltság, körültekintés, rátermettség.

E hézagos, rövid jellemzés után itélve is láthatjuk, hogy nem kellemes, nem háládatos a vidéki ujságíró munkája, feladata! Itt sokkal nehezebb, felelősségteljesebb e munka, mint a fővárosban. Szóval nem irigylésre méltó.

Nem is irigylit ezt más, csak a ki személyes érdeke szolgálatába szeretné hajtani a lapot. Ilyen pedig rendesen kerül nem is egy, nem is kettő, hanem több is. De így meg aztán lapot szerkeszteni nem lehet.

Kryschá gondolataiból felébredt.

— Walmiki a költő üdvözli a nap kelte — mondá:

Rövid idő múlva kettévált a biborszínű virágok inda-függönye, mely a lilomokat teljesen elfeledé és Walmiki azon előlépve, a tő felé lépegetett.

Midőn megpillantá az átváltozott lotosvirágot, elejté a gyöngyházkagylót, kezei lesiklottak oldalán, szótlanul megállt, mintha a nagy Kryschá őt fatörzsszé változtatta volna.

És az Isten örült a néma bámulat felett, melylyel a dalnok tereményét illeté és így szólt:

— Ébredj Walmiki! Ébredj és beszélj!

És Walmiki megszólalt:

— . . . Szeretlek . . .

Ugy látszott, mintha egész szókincseiből csak ezen egy szó maradt volna emlékezetében, mintha csak ezen egyet bírni kiejteni.

Kryschá ábrázata rögtön kiderült.

— Csodálatos leány, — mondá — hozzád méltó helyet találtam e világon számodra — a költő szíve légyen lakkelyed.

Walmiki ez alatt újból suttogá:

— . . . Szeretlek . . .

A hatalmas Kryschá akarata, az Isten akarata kényszerkép hatott a leányra, ellenállhatatlan erővel a költői szív felé hajlította őt, mely úgy volt alkotva, hogy tisztán mint a kristály és nyíltan mint a palota tárult eléjük.

Vidáman mint a tavaszi nap és nyugalmasan, mint a Ganges habjai, bevonult a szüz ezen neki szánt hajlékába.

Ekkor, amidőn közelebb lépett hozzá és Walmiki szívet bensejében meglátta, hirtelen elsápadt, kínzó aggály és rémület tükröződött arcán, melynek szép vonalait megdermesztette, mintha jeges szélroham csapott volna fel felette.

Csodálkozva kérdezé Kryschá:

— Nos, kedves leányvirág, — hát te a dalnok szívetől is remegsz?

— Uram! — válaszolt a szüz — minő lakhelyre utasítottál engem?

Ezen egy szívben a világnak minden szörnyűségét együtt látom, — a hegyormok fagyos, hotakart bérzeit, a tengereknek szörnyektől népes mélységeit, a vihartól korbácsolt pusztaságot és Ellora barlangjainak rémes setétségét; — óh uram, nagyon félek!

A bölcs és jóságos Kryschá azonban így szólt:

— Légy nyugodt, bájos virág. Ha te Walmiki szívében elhagyott jeges bérceket látsz, úgy te léssz azoknak drága igaz gyöngye, te léssz a pusztaságnak szerencsevirága és a tündöklő nap, mely sugaraival eloszlatja Ellora barlangjainak homályát és fényes csarnokká át alakítja . . .

És Walmiki, ki ez alatt ismét szavakat lelt, azt mondta hozzá:

— Légy áldva mindezért!

Egy lapnak, egy valódi hírlapnak lakájkodni nem lehet, mert akkor nem fejthet ki közérdekű működést.

Ne bántsa, ne zavarja tehát senki a hírlapíró munkáját. Ha nem életképes valamelyik lap, ha nem szakavatott ember a szerkesztője, ha nem jó hírlapírók munkatársai, úgy csakhamar jobblétre szenderül még születése után nemsokára, hiába vannak meg a megjelenésére az anyagi feltételek. A melyik pedig már kiállta a próba-esztendőket, szerkesztője, munkatársai kipróbált tollu emberek, annak multját senki sem veheti el. Az olvasóközönség sankcionálta már annak existenciáját, megalkotta jövőjét helyes ítéletével, mely az elismerésében nyilvánul meg.

Bizzuk a hírlapírás mesterségét az arra hivatottakra s magánérdekek ne diktáljanak velök szemben se rokon- se ellenszenvet, mikor a szerkesztésről van szó, nem a feladatát tisztességesen betöltő sajtóval szemben. Hogy mindig csak dicsőhymuszokat zengjen, helyeseljen a lap: az nem lehet; önállóság veszélyeztetése nélkül legalább nem. Ha személyeskedés nélkül józan kritikát gyakorol, még a guny fegyverével is, ez meg egyenesen feladata.

A józan felfogású közönség be is látja az elmondottak igazságát s nem késik elismerésével sem a vidéki sajtóval szemben. Hála Istennek, a mi népünk közt sok ember van ilyen is. Az igaz, hogy szabály sincs kivétel nélkül.

A magyar zene a külföld előtt.

Berlinben az ősszel nagy nemzetközi zenekongresszus fog működni, melyre városunk jelesebb zenészeit is meghívták. — Ez alkalommal szóba kerül a magyar zene is, még pedig oly irányban, a melyből a külföld végre kényszerülend beismerni zenénk önállóságát és létjogosultságát.

Amagyar zene sajátos jellegét már nem egy nagy szerző méltányolta, de általában arról még is csak oly kicsinylőleg vélekednek, mint valamely keleti néptörzs eszített s magasabb kifejezésre alkalmatlan zenéjéről.

A congresszusnak másik, minket érdeklő pontja a magyar zeneszerzők ismertetése leendő, kikről eddig nemesak a külföld, de sajnos, saját honfitársai is alig akarnak tudomást szerezni.

Ama szerzőink, kik a külföldi zenelettel érintkezésbe vannak, mint Zichy, Major, Dohnányi, Poldini, Hubay, Mihajlovics stb. — elfoglalták az őket megillető helyeket, míg legkiválóbb karmestereink, mint Erkel, Kerner, Márkus és fiatalabb szerzőink neve ugyszólván egészen ismeretlen a külföld előtt.

Ezek között minket P. Nagy Zoltán városunk genialis muzsikusa különösen érdekel. A mondott alkalomból sajtó alá rendezi eddig kiadatlan, nagyszabású munkáit és igaz örömmel adhatunk bizonyosságot arról, hogy egyebek közt két nagy sonátája pártatlanul áll a magyar irodalomban.

A ki figyelemmel kíséri zeneirodalmunk irányának fejlődését, az sajnálkozással látja, hogy a nemzeti zene gazdagon ömlő ősförásából, a népdalból alig meritenek szerzőink. Legtöbbje középértékű operettekben forgácsolja szét erőit, vagy jobb esetben, kevésbé sikerült, mert át nem dolgozott, német mintára készült müdallal lép elő. De a legkevesebben vannak azok, kik az abszolút értékű müformák nehezebb ösvényére merészkednek

s ily szerzőkben a korán elhunyt Elber, a kiváló Kerner, Hubay, Butykay, Farkas és Majoron kívül jelenleg másokkal nem is dicsekedhetünk.

Eme jó nevek méltó versenytársa P. Nagy Zoltán, ki egyszerre két kitünő müvel, a H moll és B moll sonátával ajándékozta meg irodalmunkat.

Elfoglaltság nélkül, igaz lelkesedéssel foglalkozhatunk emez örvendetes eseményvel, mert bár irodalmunkban a zenének úgy nemzeti, mint kozmopolita szempontból is gyöngyöket képező termékeivel találkozhatunk, bár a Wagner-iskolát követő operáink megállják helyüket a nagy opera műsorán is, a kisebb téren, de annál aggodalmasabb praecisitással mozgó sonáta irodalmat szerzőink eddig ápolás nélkül hagyták és szinte hihetetlennek véltük, hogy a classicus kor lezárulta után, e téren még számbavehető mü teremjen.

Fiatal mesterünk komoly és hangtalan munkalkodása megtermé e csodát. Sonátái forma tekintetében a legtökéletesebbek. Gondolatai mélyek, melódiai dallamosak és végtelenül nemesek; harmoniája meleg s magában egyesíti Cherubini ötletszerűségét és Brahms merészségét. A motívumok meglepően üdék, eredetiek és oly hosszú lélekzetűek, minőkkel Clementi sonátaiban s a Pathetiqueben találkozunk.

Largója viszont duzzad a drámai, szenvedelmes erőttől. Az egész szerkezeten megválszik, hogy szerzője, az orgonának is mestere. Nem egy helyen csillámlik elő a polyphonikus constructió, mindannyiszor jóleső, gazdag harmoniába olvadván fel.

A külföld irigységét bizton felköltendi ama pompás variáció, mely az egyik sonáta koronáját képezi. A variációk kora lejárt, mert ennek rendkívüli nehézségeivel közepeszerü talentum nem tud megküzdeni s vagy gondolatsegény marad, vagy banalissá laposodik el. Nem úgy Nagy Zoltán variációi. Ezek, a nélkül hogy a témát trivialisan ismételnék, mégis közös alapeszmén építvék fel, haladásukban kápráztatóan gazdag figuratiót bontva ki.

Bizton tudjuk, hogy a szerény mesternek eme két, bámulatosan szép müve, meghozandja részére a méltó elismerést, melynek visszfényében mi is örömmel osztózandunk.

S.

A jogakadémiáról és a theológiáról.

(Tájékozásl az 1903 1904. iskolai évre.)

A debreczeni ev. ref. theologiai és jogakadémiánál a javító- és pótkollokviumok végett szeptember 2. déli 12 óráig kell jelentkezni az illető dékáni hivatalokban; magok a kollokviumok szept. 3. d. e. 9 órától tartanak. Alapvizsgálatok iránt a kellőleg felszerelt kérvényeket úgy a hittan-, mint a joghallgatók szeptember 4-én délig nyújthatják be a dékáni hivataloknál. A theol. alapvizsgálat, valamint a jogi alap- és államvizsgálatok szeptember ötödik napján reggeli nyolcz órakor kezdődnek.

Bentlakás, tandíjkezdvevény s tápintézet elnyerése iránt a kérvények augusztus hó huszadik napjának déli 12 órájáig adandók be az illető dékáni hivatalokhoz.

A tanév ünnepélyes megnyitása 1903. szeptember 9. napján fog megtörténni a nagytemplomban d. e. 9 órakor kezdődő istentisztelettel.

A beiratási és tandíjnak s az előző tanévról, vagy tanévekről való összes iskolai tartozásoknak kellő időben való lefizetése

nélkül senki tanulónak nem tekintetik s indexének aláírására nem jelentkezhetik.

Kik nem azon évben jelentkeznek fölvetelre és beiratásra, a melyben erettségi vizsgálatot tettek, késedelmük indokolása mellett hiteles okmánynyal tartoznak igazolni, hogy az erettségi vizsgálatuk letétele óta lefolyt időt, hol és mivel foglalkozva töltötték el. Más intézetből atlépők távozási bizonyítvány nélkül fel nem vehetők.

Az akadémiába való első felvételnélkor 5 korona 20 fillér beiratási díj fizetendő.

A tandíj az akadémiái tanszakokon egész évre 60 korona. A tandíjon felül minden joghallgató és minden hittanhallgató kórházi és tisztogatási költség címén még 6 korona 20 fillér járulékot fizet évenként. E díj fejében a fennálló szabályok korlátain belől ingyenes orvosi kezelést, gyógyszeres és kórházi apolást nyernek betegségük esetén.

A hittanhallgatók közül: egész tandíjat egy sem fizet, — fél tandíjat, vagyis 30 koronát fizet a létszám $\frac{5}{6}$ része, — negyed tandíjat, vagyis 15 koronát fizet a létszám $\frac{1}{6}$ része. Ezen utolsó hatodrészből az ujonnan jött, teljesen szegény és sem tápintézeti kedvezményben, sem ösztöndíjban nem részesülő hittanhallgatók közül 4 tandíjmentesen is felvehető. A joghallgatók közül: egész tandíjat, 60 koronát fizet a létszám $\frac{4}{6}$ része, — fél tandíjat, vagyis 30 koronát a létszám $\frac{1}{6}$ része, — negyed tandíjat, vagyis 15 koronát a létszám $\frac{1}{6}$ része. A 15 koronás tandíjkezdvevényben csak azok a szegény és legalább jó osztályzatu bizonyítványnyal bíró tanulók részesíthetők, kik sem tápintézeti díjkezdvevényben, sem ösztöndíjban nem részesülnek. Ujonnan jött, teljesen szegény és sem tápintézeti kedvezményben, sem ösztöndíjban nem részesülő s legalább jó osztályzatu bizonyítványnyal bíró 4 hallgató tandíjmentesen is felvehető.

Az évi tandíj két részletben, a beiratkozásra kitűzött idő alatt mulhatatlanul befizetendő.

Bentlakási díj egész évre husz korona, mely a tanév elején beköltözés előtt egyszerre fizetendő.

A tápintézet tagjai: a) ingyenesek, b) évi 40 korona pótdíjat, c) évi 80 korona pótdíjat, végre d) évi 140 korona egész díjat fizetők. Minden tápintézeti tag — az ingyenes is — terítéki eszközök használata címén egy évre 8 koronát fizet. A díjak 2 részletben előre fizetendők.

A tápintézetben az étkezés szeptember 4. napján kezdődik és tart a szorgalomszakok napjain június utóljáig.

Bentlakásra a hittan- és joghallgatókat az akadémiái igazgató veszi fel; tandíjkezdvevényért és tápintézetért az akadémiái tanárkarhoz kell folyamodniok az illető dékáni hivatalok utján.

Rendkívüli hittanhallgatóul akadémiánkon senki fel nem vehető.

Az 1903—904. tanévben az akadémia igazgatója dr. Erdős József theol. tanár; — a theologiai kar dékánja Csiky Lajos theol. akad., — a jogi karé pedig dr. Haendel Vilmos jogakad. tanár lesz.

NAPI HIREK.

Városi közgyűlés.

A városi közgyűlés negyedik napja Kovács József polgármester elnöklésével folyt le. Élénk vita folyt az utolsó napi tanácskozáson is, de természetesen az érdeklődés már megcsappant s a szónokok száma jóval kevesebb volt.

Tudósítónk az ülésről az alábbiakat jelenti:

Oláh Károly ismertette először a gazdasági ismétlőiskola ügyét. Több felszólalás után kimondta a közgyűlés, hogy az ügyet visszaadja a tanácsnak és részletes terv kidolgozására hívja fel. Az iskola ügyét a jövő közgyűlésen veszik tárgyalás alá.

A városi nyomdának 1000 korona póthitelt engedélyezett a közgyűlés. A debreczeni műpártoló egyesület 118 korona nyomdai tartozását a közgyűlés elengedte, a székelly társaság 100 korona ingyen nyomtatványt kapott. A pozsonyi magyar közművelődési egyeslet tagjai sorába 40 korona tagsági díjjal belépett a város. Ferenczy Elek bérhátralékát elengedte. Tóth Ferenczet és Blum Sándort a város szolgásmélyzet ruhaszállítási ügyében beadott felebbezésével elutasította.

A törvényhatósági utkaparók azon kérelmét, hogy nyugdíjjogosultságuk megállapításáért, nem teljesítette a közgyűlés. Elutasította Fülöp András volt rendőrbiztost azon kérelmével, hogy a katonai szolgálati ideje nyugdíjába beszámíttassék. Röllig Edének községi kötelekbe való felvételét kilátásba helyezte a közgyűlés, Király József és neje tanyai birtokosok tulajdonjogát birtokukra bekebelezték. — Vántsa György 3¹/₂-öl tűzifakompetenciáját megszavazták. Pecze István évi 240, Erdélyi István volt városi nyomdász évi 720, özvegy Somogyi Józsefné évi 360 korona kegydíjat kaptak. Boczkó Sámuel 6 heti, Mihalovics Gyula 2 havi szabadságot kaptak. Az ülés Csikos Sándorné bábaoklevelének kihirdetése után véget ért.

Hitelesítő közgyűlés.

A négy napig tartó városi közgyűlés jegyzőkönyvét, miután a főispán jelenleg Budapesten van és jelen akar lenni a hitelesítő közgyűlésen, holnap délelőtt 10 órakor hitelesítik.

A csizmadia iparosok hitel- és termelőszövetkezete.

Az a nagy társadalmi mozgalom, mely a kisipar felségélyezését tüzte ki zászlójául és ezt az eszmét a szövetkezés által óhajtja keresztülvinni, megmozdította és áthatotta Debreczen csaknem összes önálló csizmadia iparosait. Mintegy 250 tagból álló hatalmas tábor gyűlt össze tegnap délután, hogy megalakítsák szövetkezetüket. A kereskedelemügyi miniszter képviselőjéül dr. Horváth János miniszteri tanácsos, a budapesti központi hitelszövetkezet ügyészét lelkes éljenzéssel fogadták, ugyszinte az ipar és kereskedelmi kamara képviselőjét Serli Edét és az ipartestület képviselőit dr. Tóth Kálmán ipartestületi elnököt, dr. Körössy Kálmán ügyészt és Kozma Gyulát. Dr. Horváth János az alakulógyűlés megnyitása után felolvasta a kereskedelemügyi miniszter leiratát, a melyben a megalakítandó szövetkezet javára 40.000 korona visszafizendő kamat nélküli kölcsön-segélyt, — ugyszinte 5000 korona berendezési és 3 évi 5000—5000 korona üzemsegélyt helyez kilátásba. Örömmel vették tudomásul a város 5000 és az ipar- és kereskedelmi kamara 500 korona segélyét, melyhez hozzájárulván a tagok által jegyzett 14.500 korona alap- tőke áll rendelkezésre. — Az alapszabályok megalkotása után kimondották elvként, hogy a tagok csak a szövetkezet céljaira dolgozhatnak és a viszontelárusítás a szövetkezet-től készpénzben vett árukra, a tag családtagjainak meg van engedve. A megalakult szövetkezet végül megejtette, a tisztikar megválasztását. — Ügyvezető elnök Tóth Kálmán ipartestületi elnök; igazgató elnök Szabó József; főosztály vezető Varga Lajos; főkönyvelő Szabó Sándor; raktárnok Varga

József lett. Igazgatósági rendes tagok lettek: Debreczeni Lajos, Madai Imre, Matkó József Kerek Bálint, Cicó János. Póttagok: Nagy János, Tóth Gábor, Matéke Sándor, ifjú Szabó József.

Presbyteri ülés.

Az ev. ref. egyház presbyteriuma a f. évi juli. hó 12-én el nem intézett ügyek tárgyalása végett folyó évi juli hó 16-án csütörtök d. u. 3 órakor a szokott helyen „másodszeri meghívásra” folytatólagos gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30. §-a értelmében a „jelenlévők többsége határoz”.

Foot-ball match.

Ez az idény 5. foot-ball match volt. Nem igen maradt hátra a többiektől. Csupán csak az volt feltűnő és határozottan káros a D. T. K. E. csapatára nézve, hogy meglátszott miszerint kapitány nélkül kénytelenek dolgozni, a mi határozottan az összjáték rovására megy. Különben a játék csendes lefolyása volt, melyről kiküldött tudósítónk a következőképen számol be: A két csapat összeállítása: A D. T. K. E. csapata; csatárok: Pávay, Fényes, Markovits, Drobny, Grünvald I. Fedezet: Tolnay, Perczel, Fauszt, Hátvédek: Balogh, Grünwald II. Kapuvéd: Székely. Az „Egyetértés” összeállítása: Csatárok: Biró, Zöld. Nagy, Lehoczky, Sváb. Fedezet: Veninger, Szolomayer. Hátvédek: Szacsavay, Zsigmond. Kapuvéd: Kobri. — A játékot a D. T. K. E. kezdi. Erélyes támadást intéznek az ellenkapu ellen. Drobny goalra is rug, azonban Kobri, a ki ma igen fürgén és ügyesen védet, kifogja. Az így visszautasított labdával Grünvald, jobbszélső gyorsan lerohan, Markovitsnak pászol, ki rug, s a goalfárról visszapatannó labdát Pávay balszélső a kapuba rugja. Az első félidőben a D. T. K. E. még egy goalhoz jut. Apor — biró — cornert itél, melyet Grünvald rug s Markovits bead. A második félidőben már hevesebben megy a játék, s idegesen. A biró — szabálytalanságok miatt — minduntalan lefüttyöli a játékot. A D. T. K. E. főlénye látható. Azonban sok támadást meghiusít az Egyetértés kitűnő hátvédje Zsigmond, ki bármely elsőrangú csapatnak is becsületére válnék. A második félidőben még két goalt lő a D. T. K. E. és így az eredmény 4:0 a D. T. K. E. javára.

Küldöttség a földmivelésügyi miniszteriumban.

Ösmeretes, hogy Debreczenben a hasított körmű állatok között a ragadós száj és körömfájás lépett fel. A betegség nem olyan nagymérvű, ami indokoltá tenné azt a súlyos intézkedést, melyet a földmivelésügyi miniszteriumban eszközöltek. A min. ugyanis betiltotta Debreczenben a heti vásárok tartását. Milyen kárt okoz ez Debreczennek, azt mindenki tudja. Azonban egy kis jóakarattal ezt meglehetősen volna akadályozni. Hiszen miért léptették akkor életbe az állategészségügyi körzeteket, ha egyik-másik körzetben fellép a betegség és az egész várost zár alá helyezik. Ez a jóakarattal nem volt meg, ez hiányzott annál aki a miniszteriumban ezt az ügyet referálta, Kurz ideiglenes debreczeni állategészségügyi felügyelőnél. Nem tudjuk a felügyelő mi okból haragszik Debreczenre. Rövid ideje tartózkodik még csak városunkban s első szereplése ilyen irányban nyilvánult meg, hogy az ő előterjesztésére betiltották a vásárokat. Pedig a

felügyelőnek is tudnia kellene, hogy Debreczen állategészségügyi kerületekre van felosztva épen azért, hogy betegség esetén ne érezze a város azt a nagy anyagi kárt, a mit ezek a betegségek előidéznek. Nem a leghelyesebb volt tehát az információ, amit a miniszteriumban előterjesztett. Most már, maguk a főfelügyelők, kik ösmerik az ügyet, Kurz felügyelő felettesei is elismerik ezt. Nem tételezzük fel a felügyelő ezen ténykedésénél a szándékosságot, de sajnosan tapasztaljuk a jóindulat hiányát, amit pedig e téren azoknál, kik idegenebbek Debreczenhez, inkább tapasztalunk. Hogy ezt a városra nézve oly nagy kárral járó ok nélküli intézkedést, a vásárok beszüntetését megmátsák, tegnap Nagy Jakab, Horváth József, Ungváry József, Gyarmathy István tagokból álló küldöttség kereste fel Lestyánszky miniszteri tanácsost. Ez alkalommal ott voltak épen Gracsányi Gyula pozsonyi és Zsiha bécsi főfelügyelők. Gracsányi Gyula, ki Debreczenben gyakran megfordult, ezuttal is bizonyoságot adta annak a nagy jóakarattal és szeretettel, melylyel Debreczen iránt viseltetik. Ő támogatta a miniszteri tanácsos előtt a debreczeni polgárok kérelmét, kérte Lestyánszkyt, változtassa meg határozatát és engedélyezze a heti vásárokat, hiszen nincs ok, most mikor a körzetek életbeléptek, hogy az egész város zár alatt legyen. A miniszteri tanácsos kiállításba is helyezte, hogy a kérelemnek rövid időn belül eleget fog tenni. Ezenkívül másik kérése volt a küldöttségnek, engedjék meg, hogy a debreczeni sertéshizlalók Bécsbe kővér sertéseket szállíthassanak. Lestyánszky itt is bebizonyította, hogy ő is jóindulattal viseltetik Debreczen iránt, amennyiben ott mindjárt utasította Debreczennek szintén jóakaróját, Zsiha bécsi felügyelőt, hogy erre nézve tegye meg azonnal a szükséges intézkedéseket. A debreczeni gazdák kérelmének teljesítése végett különben a Budapesten időző főispán is volt tegnap Lestyánszky miniszteri tanácsosnál. Az a szívesség, melylyel a küldöttséget fogadta Lestyánszky és az a jóindulat, melyet e város iránt tanusított, arra engednek következtetni, hogy a közeli napokban már megengedik a vásárokat.

A közigazgatási tanfolyam képesítő vizsgálatának eredménye.

A közigazgatási tanfolyam ez évi hallgatói immár tullestek a képesítő vizsgán is. A vizsgálatra 62-en jelentkeztek. Ezekből 2 visszalépett, kitüntetéssel 7-en vizsgáltak le, elbukott 5 vizsgázó. A többi szavazat többséggel vagy egyhangulag lett képesítve. Az idei vizsgálat eredményét tehát elég jónak minősíthetjük, mely egyuttal dicsérete a derék tanári karnak is.

Az elkészített sorozások.

Megbízható forrásból vesszük a következő érdekes hírt: Most már befejezett tény, hogy az idén sorozás alá kerülő újonczok jövő év január elsején fognak bevonulni. Az intéző körök, mivel e kérdés már aktuális lett — most azzal foglalkoznak, hogy a három évet kitöltött katonákat szabadságot adják-e? Altalánosabb az a vélemény,

hogy a már teljesen kiképzett katonák szolgálati idejét tekintve, hogy az törvénytelen is volna nem hosszabbítják, ehelyett január 1. berendelik a póttartalékosok egy részét. Az ujonczok bevonulása idején, január és február hóban a hideg időjárás miatt teljes lehetetlenség a gyakorlati kiképzés s így a tél folyamán csak elméleti kiképzésre szorítkoznak, a gyakorlati kiképzés pedig márcziusban történik meg. November elsejéről így a katonák felesketése is elmarad s az ünnepséges esküt a kiképzett ujonczok ápr. 1-én fogják letenni.

A felekezeti iskolák segélyezése és a miniszter.

A felekezeti iskolák segélyezése tárgyában 57,587 II. B. szám alatt a miniszter döntése mint azt már jeleztük végül megjött. kíván bizonyos, a határozatot a miniszter elvileg jóváhagyta — s ki mondta, hogy az okokat, amelyek e nagy áldozatra készítették a várost, méltányolja. Hajlandó tehát a határozatot jóváhagyni, sőt elfogadja a segélyezés megosztásának módjátát és a felekezetek közötti arányát is — mert a fellebbezéseket leirata kapcsán már is elutasítja — de követeli, hogy az ingatlanok hasznélvezet céljából való átengedéseiből keletkező jogviszok és pedig a kizárólagos tulajdonjog a városnak telekkönyvileg biztosítsák. — Ezt természetesen azért kívánja, nehogy később, esetleg k ö z s é g i s k o l a szervezésekor ez iskolázás céljára szánt adományokat a felekezet tulajdonának jelentse ki. Kívánja továbbá a miniszter, hogy az iskolázásra adományozott vagyon gondozásának, fenntartásának és tisztogatásának jogviszonya is rendeztessék város és felekezetek között. Ezek rendezése mellett a miniszter — ugy látszik — a határozatot ismételt és pótló felterjesztés után hajlandó jóváhagyni.

Fehér holló.

A mai világban mindenesetre nagyon ritka sőt alig hihető eset a következő: Szabó Imre bérkocsis fiakerén ma egy ismeretlen ur ment és benne felejtette nagyobb összeget tartalmazó pénztárcáját. Hazaérkezve megdöbbenve tapasztalta, hogy bizony a pénzt elvesztette valahol. Kétségbeesetten töprengett hogy vajjon merre ejthette ki erszényét, amidőn belépett a becsületes bérkocsis és megszabadította a kinos fejtőréstől. Szabó Imre megérdemli, hogy nevét a nyilvánosság elé hozzuk.

Egy szerencsétlen ifju öngyilkossága.

Egy tekintélyes aradi kereskedő Weisz Dávid fia Weisz Elemér dobta el magától megdolatlanul az életet. A katonaságtól való félelme kergette a halálba. Az egy éves önkéntességre jogosító vizsgán megbukott és ez annyira elkésértette, hogy észrevétlenül felment házuk padlására és felakasztotta magát. Mikor észrevették már halott volt.

A tegnapi esti villámcsapás.

A tegnapi esti égi háboru nem kis zavart okozott a táviróhivatalban. Kétszer egymásután csapott be a villám a táviró hivatalba, de szerencsére emberéletbe kár nem esett. — Az összeköttetést Budapesttel csak éjfél előtt egy néhány percczel lehetett helyreállítani.

Ellopott és megkerült pénz.

Werlin Sándor máv. hivatalnok pénztárcáját 250 k. tartalommal a vonaton ellopták. A károsult feljelentésére a rendőr-

ség nyomozást indított és alig 3 óra lefolyása alatt Hantvanról ily szövegű távirat érkezett: „Tettes utas letartóztatva. Werlin jöjjön azonnal.“ Lám, mily gyorsan fojuk el tolvajainkat a villany korszakában!

Képviselőválasztók figyelmébe.

Vettük a következő hirdetményt: Debreczen sz. kir. város központi választmányának a felszólamlásokra vonatkozó határozatai f. évi Julius hó 20-tól 30-ikáig a városháza kis tanács termében (I-ső emelet 34. sz.) közszemlerekre kitétetuek — azok, kiknek felszólamlása felett határozat hozatott, annak közszemlerekre történt kitételét követő 10 nap alatt, — azok pedig kiknek az 1899: XV. t. cz. 198 §-ában elősorolt határozatok kézbesítettek: a kézbesítéstől számított 10 nap alatt a kir. Curiahoz intézett fellebbezésüket a központi választmány elnöke Kovács József polgármester urhoz benyújthatják. Debreczen, 1903. Julius hó 3-án A központi választmány.

... „Csak szeptemberben“ ...

Egy fürge könyvnyomatos ujság adott hírt arról, hogy a miniszterelnök a várban levő miniszterelnöki palotában nagyobb mérvű átalakításokat szándékozik végezni és csak szeptemberben fog beköltözni a pompás palotába, addig pedig családjával a sógorának, gróf Teleky Gyulának Szervita-téri palotájában berendezett lakosztályt veszi igénybe. Olvasva e hiradást és az abban kitüntetett költözködési terminust, egy érdekes reminiscenzia jut eszünkbe 1848-ból. Amikor az első magyar független felelős miniszterium 1848 áprilisban megalakult, báró Eötvös József kulturminiszter a mai Akadémia-utca 3. számú házában lakott, amely ma özv. Deutsch Lajosné tulajdona. Annak idején Feldunator volt az utca neve és a ház gr. Batthány tulajdonát képezte. Az egyes miniszteriumok tisztikaráról már akkor is kiadtak sematizmusokat és az 1848-iki miniszterium tisztikarára vonatkozó adatokat ma is megtalálhatjuk az 1849. évi Trattner-Károlyi-féle „Nemzeti Kalendárium“-ban. Ott a következő hivatalos adatokat látjuk feltüntetve:

Vallás- és közoktatásügyér: Eötvös József báró, lakik Feldunator, Batthány-palota (de csak szeptemberig.)

Ezt az adatot a miniszterium által 1848-ban kiadott hivatalos összeállításból vette át a kalendárium szerkesztője, így tehát kettőt föltétlenül lehet konstatálni, hogy: Eötvös József báró, aki szintén volt valaki, értékes erényének vallhatta a szerénységet, amely nem hitte el vele, hogy miniszter lesz in saecula saeculorum. Másrészt pedig nem volt neki fürge és szolgálatkész könyvnyomatos, amely belemosolygta volna a világba, hogy messze időkre szólnak lakik majd a palotában. Khueu-Hédervary gróf szeptember 1-én akar beköltözni átalakított rezidenciájába. Az optimizmus irigylésreméltó tulajdonság, de az a baja, hogy könnyen éri miatta csalódás az embert. Majd regisztráljuk az esetet — szeptemberben.

Füzet a hideglelés ellen.

A belügyminiszter ennek a gyakori és veszedelmes bajnak megszüntetése, vagy legalább korlátozása céljából egy kis füzetet íratott s osztatott ki valamennyi megyei és városi törvényhatóság közt. A füzetkének egyik legjobb tulajdonsága, hogy tíz perc alatt keresztül olvasható s ez alatt az ember nagyjából mindennel tisztában van, ami a hideglelésre tartozik. A könyvecske igen nagy ellensége a szunyogoknak

és minden módon való pusztításukat melegen ajánlja, mert csipésükkel ezek közvetítik a bajt és áthurcolják a hideglelés emberből az egészségesbe. Igen ajánlatos ellenük ablakra feszített hálóval védekezni, vagy este gyertyafénynél a faion egyenkint agyoncsapni. — De legfontosabb a hideglelés embereknél föltétlenül gyógykezelése, mert így magának a mérgeknek melegágyát pusztítjuk el. S a gyógykezelés ne holmi házi szerekkel, paprikás pálinkával, kenéssel vagy egyénb ostobasággal történjék, mert így soha el nem mulik. Hanem orvoshoz kell fordulni minden esetben. A kis füzetet mindenki ingyen megkapja, aki csak kéri.

Isten áldd meg a magyart — Gesetzlich geschützt.

A mai posta egy anzikskártyát hozott a szerkesztőségünkbe, a szemnek tetszőset. Mint tipografiai munka, gyönyörű a kiállításában. Nemzetiszínű a szegélye, rajta a trikolor s ebben kifogástalan kivitelű a magyar czimer s így közjogunknak is teljesen megfelel. De felháborító és gyalázatos az, amit a csinos kártya alján olvasunk. Mig ugyanis fönn a nemzeti fohász két sora: „Isten áldd meg a magyart“ stb. áll, lennt ez a két szó éktelenkedik: Gesetzlich geschützt. Hogy a magyar szemnek mily bántó ellentét ez: nem kell róla bővebben szólnunk. Mert annyi tisztesség csak lehetne abban az osztrák nyomdászban, aki ide becsapászi hozánk a hitvány portékáját, hogy ne tegyen németnyelvű szöveget is arra a gyártmányára, amit magyarnak és hazafiasnak akar feltüntetni. És ha mégis elég szemérmetlen volt azt megeselekedni, bizton tudjuk: magyar ember garasát nem fogja érette látni. Hadd tanulja meg magát az élelmes osztrák, hogy minden becsapásnak még sem ülünk fel.

Köszönetnyilvánítás.

Felejthetetlen jó leányom, Herceg Irén temetése alkalmával az ott megjelent résztvevő rokonoknak, kartársaimnak, ismerőseimnek, valamint az „Egyetértés“ dal-egyletnek lélek emelő gyaszzenek előadásáért sajtó szívem keservével köszönetet mondok. Herceg János ispotályi leánytanító.

Az Angelotti mulató átalakítása.

Az Angelotti mulató fáradhatatlan igazgatója határt nem ismerő buzgalommal megszerezte a debreczeni közönségnek azt a kényelmet is, hogy bármilyen idő esetén háborítatlanul élvezheti az előadásokat. A tétőt kiegészítették úgy, hogy most már az egész nézőtér be van fedve. Tehát „akármilyen jeges eső esik“, az előadást nyugodtan élvezhetjük. Az új tagok meglepően ügyesek és eredetiek. Anetta és Villányi joungek gyönyörű mutatványokkal és idomított galambjaikkal estéről-estére bámulatra ragadják a közönséget. A bájos Diselly testvérk pedig óriási erejük és rendkívüli ügyességük által már is a közönség kedvenceivé lettek. Paula kisasszony a lógó dróton, itt még nem látott ügyességet produkál. A közönség minden este zsufolásig megtölti a kellemes szórakozó helyet, mely jelenleg igazán egyedüli szórakozó helye Debreczennek. A nagy arányokban készülő Angelotti jubileum július 20. kedvezőtlen idő esetén pedig július 21-ikén lesz megtartva.

Zóna reggeli a Frohner éttermében.

Folyton frissen csapott sör, és Zóna reggeli, gazdag étlap szerint kapható a Frohner szálloda csinosan berendezett, Udvar-kert helyiségében.

Vidéki hírek.

Gyilkosság az örökség miatt.

Nagykikindáról írják: A torontálmegyei Ó Béba községben az öreg Tripsa György jómódu földműves néhány évvel ezelőtt a fiához, Tripsa Mihályhoz ment lakni. A netven esztendő ember azt mondta a fiának, hogy ha jól bannak vele, úgy minden vagyont rája hagyja. Eleinte szép egyetértésben is éltek, azonban ebben az esztendőben már türethetetlen lett az ősz ember sorsa. Gyakran panaszkodott a szomszédoknak:

— Ugy éheztek, mint a kutyát, meg kegyetlenül bannak velem . . .

Többször mondogatta is, hogy ilyen bánásmódot nem érdemlik meg a vagyont. Ezt meghallotta Tripsa Mihály, aki ez időtől fogva még rosszabbul bánt az édes apjával. A fiúnak felhaborító viselkedését azonban még felülmulta az öreg ember menyének batyja: Sztópanov György. Ez a vadállatias természetű ember többször baltával felfegyverkezve jelent meg az ősz ember szobájában és ilyen szavakkal fenyegette meg az aggastyánt:

— Leütlek, te vén kutya, ha a testvéremre panaszkodni mersz!

Tegnapelőtt este az öreg Tripsa a közeli pálinkamérésbe ment. Amint ezt észrevette a fia, atsietett sógorához: Sztópanov Györgyhez, aki aztán kis idő múlva baltával felfegyverkezve megjelent Tripsáéknál. A fiu szintén baltát vett magához, amire a felesége megkérdezte:

— Hova mentek?

— Boeszkort venni.

— Abhoz balta is kell?

Ekkor a bátyja indulatosan kiáltott rá:

— Semmi közöd hozzá, akárhová megyünk.

E beszélgetés után mintegy óra múlva halva találták az utcán az öreg Tripsát. Fején mély vágások tatongtak, azonkívül az oldala teljesen össze volt törve. A csendőrség táviratot küldött a nagykikindai ügyészséghez, ahonnan Csarek Dezső kir. ügyész utazott ki a helyszínére. Miután tanuk is akadtak, akik látták azt, hogy Tripsa Mihály és Sztópanov verték agyon az öreg Tripsát, a csendőrség azonnal letartóztatta és a nagykikindai ügyészség fogházába szállította a két gyilkost.

Gyilkos dajka.

Nagyszombatról írják: F. hó 9-én egy 9 hónapos kis gyermek áldozatul esett brutális lelkű dajkája bosszujának. Hites József nagyszombati lakos 15 éves cselédje, miután a szolgálatból elbocsátották, bosszúból megfojtotta a gondjaira bízott kis gyermeket.

Tűz.

Fadról írják: Ott e hó 10-én 5 napi esőzés után, szakadó esőben kigyult Nagy István háza s a tetőzet tisztára leégett, a bátor tűzoltóság teljes számban kivonult s más segédkezők is fölös számban jelentek meg az esemény színhelyén. Eddig ismeretlen okból belülről gyult ki a tűz s belülről is pusztította el a tetőt, mivel hogy nem is éghetett volna, hiszen napok óta és a tűz alkalmával is esett az eső. A különös eset sok találgatásra ad alkalmat.

Meghalt életmentés közben.

Thoma György birkisi krassó-szörény-megyei lakos a múlt héten néhány napszámával kint dolgozott a Marosparton levő földjén. Két gyermeke, a 14 éves Szilárd és a 12 éves György ebédet vittek apjuknak s mialatt apjuk a többi munkásokkal dolgozott, észrevétlenül lementek a Marosba fürdeni. — A két fürdőző gyermek uszva jó

messze bement a vízbe, miközben egy örvénybe jutottak. Sikoltásukat meghallották a közelben dolgozó munkások, akik a két gyermek apjával odafutottak. Thoma György amint fuldokló gyermekeit meglátta, utánuk dobta magát a vízbe. Csakhamar el is jutott az örvényig, mikor azonban az egyik felbukkant fiu után akart kapni, az örvény őt is berántotta, s a munkásainak szemeláttára ő is elmerült a két fiával együtt. A jelenvolt munkások kétségbeesetten iparkodtak megmenteni a fuldoklókat, de egyikük sem mert az örvényhez közeledni, mentő eszközük pedig nem volt kéznél, mire pedig csolnakot kerítettek, az apa két fiával lennt volt az örvény fenekén. Fárasztó munka után még azon éjjel kifogták a három holttestet.

Meggyalázott holttestek.

Nemesvidon (Somogy megye) e hó elején több sirt feldulva találtak a temetőben. Az ottani csendőrség azonnal megindította a nyomozást és ennek eredménye a legundorítóbb bűnről szakgatta le a leplet.

Mult szerdán a község temetőjére jelentést tett a csendőrségnek, hogy a május hó 30-án eltemetett cigányleány sírját feldulva találta. Ez már akkor a negyedik volt, amelyen a dulás nyomait felfedezte. Valamennyi asszony vagy leány sírja volt. A gyanus sírokat a kaposvári ügyészség rendezésére felásták. Az exhumálással azt konstataáltak, hogy a gyanus sírok koporsóiban egyik másik holttestet teljesen meztelen találtak, némelyiknél csak egyes ruhadarab vagy a lepedő hiányzott.

A holttestek nagyjában egymással teljesen megegyezően meg voltak csontkítva. Kitiűnt, hogy beteges kéjvágy vezérelte a sírok és a holttestek meggyalázóját. — A vizsgálat erélyes vezetésére a kaposvári ügyészség a marczali-i járásbírószágot hivta fel.

A csendőrség a nyomozást a legszelebb körben indította meg és rövid idő alatt sikerült a holttestek meggyalázóját Németh Pál bakóti illetőségű 21 éves legény személyében kézrekeríteni Nemesvidon, ahol már hónapok óta lakik. A legény birtokában több gyanus, véres ruhadarabot találtak. Németh Pál a lehető legnagyobb ezinizmussal vallotta be szörnyű bűnét. Saját állítása szerint ezelőtt Söjtör (Zalamegye) községben a sirásónál lakott, aki közölte vele, hogy ő a sírokat fel szokta bontani, mert neki ez gyönyörűséget okoz.

Egy ízben együtt követték el ezt a gyalázatoságot, majd Németh Pál Söjtörön három sirt egyedül bontott fel. Közben Nemesvidékre került, hol titkát közölte unokatestvérével, Glaczovek Ferenczcel, aki azután vele tartott. Bevallották, hogy Nemesvidonon már hét sirt bontottak fel s a hullákat megcsontkították, a hullafoltos lepedőt, ruhadarabokat magukkal vitték s ágyukba rejtették. A lepedőn rajt aludtak, a ruhadarabokat v. selték s ez nekik kejes gyönyört okozott. Sőt Németh Pál egyik hulláshatártyájából vágott ki egy darabot s azt szorongatta állandóan a kezében. Németh Pál és Glaczovek Ferenczet a csendőrség letartóztatta és a kaposvári ügyészség fogházába szállították tegnap. A vizsgálatot még folytatják.

Grün úr — a vigécz.

Vigécz szó alatt értendő: minden him vagy nő nemü emberi lény, aki valamelyes tárgy vagy eszme terjesztésében utazik, te-

kintet nélkül arra, hogy kánikula van-e vagy dermesztő hideg . . .

A vigéczet az Isten jó kedvében teremtette. Mindig fürge, előzékeny és jókedvű. Vannak kivételes esetek, melyek ridegebb hangulatot idéznek elő, ezt azonban csak a vezérfő-, éthordó- és szobapincézerek, nemkülönben a londonerek konstatahatják.

Eltekintve azonban attól, hogy az üzletmenet jó vagy rossz-e, ők pompásan élnek. Kítűnő reggelinek, ebédnek és vacsorának. jó szivaroknak és szép utcai szobának, mindig és mindenütt meg kell lenni!

A vigéczeknek egyébként három változatát különböztethetjük meg: első-, második- és harmadrendű vigéczeket. Az elsőrendű: csak nagyobb városokat tisztel meg látogatásával, nagy fizetést és napi díjat huzván czéggjéttől; a másodikrendű vigéczek kocsin is utaznak és még a legkisebb falusi „kuntsaftokat“ se derogál nekik meglátogatni, a fő: hogy legyen üzlet. Ezek már kisebb fizetést és napidíjat huznak. A harmadrendű vigéczek, csak helyi ügynökök. Ezeknek nincs biztos fizetésük. Többnyire a kávéházakban ülnek, az összes lapokat — úgy a napi, heti, valamint képes lapokat végig olvassák — de nem rendelnek semmit; délután ugyancsak a kávéházban ülnek és kibiczelnek. Hogy honnan, miből élnek, az örökké talány marad.

De Grün uram meg fog haragudni, ha mindenről beszélek, csak róla nem.

Hát Grün ur is az elsőrendű vigéczek kategóriájába sorozható. Csinos-barna gyerek vóna, — ha szagló szervének kissé hosszabb nyulványa összhangban állna zömök természetével.

Azért a maga „bránzsában“ főnökei megelégedését várakozáson felül érdemli ki. Ami az elmúlt ujev napján 500 korona gratificatióban nyert méltó kifejezést.

Az utóbbi időben Grün ur keveset beszél, keveset eszik, keveset iszik és feltűnő gyakran utazik — Nyiregyházára.

— Náczi! Te szerelmes vagy! — mondá multkor Weisz ur — ki ingekben utazik.

— Dehogy pajtás, rossz a gyomrom! A dolog bizony úgy áll, hogy Grün ur határozottan szerelmes . . .

A multkor Ujvidéken egy üzletben éppen a mustráit rakta ki nagyterjedelmű ládájából, mikor belép egy bájos lányka, aki véletlenül tán. a szokottnál jobban nézett az ajtóhoz közel álló Grünre.

Több se kellett Grün urnak. Élénk fantáziájú ember lévén, azt hitte, hogy ez a bájos bakfis egy szempillantás alatt szerelmes lett beléje.

Mikor a lányka kiment az üzletből, természetesen érdeklődött kiléte „irányában“, a mire nézve határozott felvilágosítást kapott.

Hogy aztán Grün ur naponta hányszor csinált ideáljának „fenster-promonád“, annak a megmondhatója az Ur.

Grün ur tehát jött, ment, beszélt, érvelt, de lelke mindig Nyiregyházán időzött Vancsik ur szomszédságában. Gyomra azonban folyton okoskodott. Étvágya, mely azelőtt farkasszerű vala — sehogy sem akart visszatérni.

Egy szép vasárnap megint Nyiregyházán időzött Grün ur. Délfelé járt az idő. A főutcai korzóra ment ki sétálni, hátha ott lesz Juliája is. Nemsokára messziről egy hosszú lakodalmi menet közeledett. Az I. kocsiban Grün ur Juliája ült fehér ruhában menyasszonyi fátyollal!

És vajon mit tett Grün ur?! Elment.

a „Hotel Koronába“ és megevett két adag rostélyost és két adag turós csuszát.

Étvágytalanság ellen legjobb gyógyszer — a kiábrándulás! H—g.

CSARNOK.

II. Rákóczi Ferencz fejedelem.

(Regényes történet.) (25.)

Írta: ifjabb Mórícz Pál.

Svéd, lengyel, német zsoldosok is harcoltak a kurucz seregben, aztán oláh, rutén, tót, német, a magyar köznép és magyar nemesség fiain kívül, mind szép zászlójukat képezték, azonban a magyarság képezte a sereg zömét, a melynek magyar volt a komandója is. A tüzérséget francia nemes tisztek oktatták és vezették; de a magyar katonák nem igen rokonszenveztek a „finnyás francziákkal“, a gálans idegekkel.

A nemesség, mint a nép szívesen, lelkesen hozta ekkor az áldozatot. Tudta mindenki, hogy a szabadságért küzdenek. A nép fiai közül vetekedve emelkedtek ki a híres bajvivók a nemesség virágai mellé. Szóval erényeivel és hibáival igaz magyar sereget képeztek a Rákóczi híres katonái, melynek mindenik egyes tagja külön-külön vitézi példánykép volt a kéztusokban; amde míg katonai fegyveremhez, tömegekben való együttes működéshez szoktatta őket Rákóczi, addig sok keserűséget szenvedett, addig sok víz tefolyt a Tiszán. Mert hisz méltán volt kurucz a kurucz, nyakas magyar volt az mind. De hogy elsőrangú fegyverforgatók voltak, leginkább az bizonyítja, hogy tapasztalt császári tábornokokkal és a katonailag szervezett császári hadakkal szemben hosszú esztendőkön keresztül bámulatos hadi sikerekkel hadakozott Rákóczi. Végül is az árulás törte le a szabadság zászlaját.

(Kuruczok vezéreiről.)

Rákóczi vezérei egyenként megérdemelnék az arany pennás krónikást. A kaczagányos, kócsagtoll forgós magyar ősökre szívbeli nagy, meleg büszkeséggel gondolhatunk vissza. Jó Thaly Kalmán, a később támadt fő-fő kurucz íródiák után elmondok e nagyjainkról néhány dolgot. A kurucz világ főbb intézői, Rákóczin kívül: Beresényi főtabornagy, Forgács Simon, Eszterházy Antal, Károlyi Sándor, Vay Ádám, Petróczy István, Bottyán János voltak, előbbiektől Bottyánon kívül mind első főurak, akik részben magas születésüknél fogva emelkedtek a vezénylő tábornokok sorába. A brigadérosok, ezredesek, kapitányok, hadnagyok egész sereg fényes vitézel dicsekedhettek, mint béri Balogh Ádám, Ebeczky István, Bezeredy Imre és a többi gyöngy vitézek, akiknek nevét érdemes volna aranytáblába vésetni.

(A főfőtabornok.)

Nagy Beresényi Miklós volt a kurucz sereg főfőtabornoka. Szilaj, csipős, kevély, gunyoros modora miatt nem igen volt a tisztek előtt népszerű, mert mindenkinek felibe helyezte magát, csupán Rákóczit bálványozta. Példátlan volt a fejedelem iránti hűsége, szeretete. Nagy tehetségű, nagy műveltségű és hazáját, a haza szabadságát minden másnál többre tartó hazafi volt, úgy hogy még a későbbi időkben is példás volt az ő hazaszeretete, mert a hazáért minden áldozatra ráállott a szenvedélyes, nyakas ember. A legtevékenyebben működött közre

a hadsereg szervezésben és tervezésben, de már mint csatavezér kevésbé volt szerencsés. Különbösen a császári vezér, Heister Hannibál, a ki háromévig fogolykodott a Beresényi vedégszerető házában, midőn a „sógorok“ közé hazakerült, ugyannyira dicsérette Beresényi ritka tulajdonságait, majd „megfult“ a nagy dicséretbe.

(Forgács generális.)

Forgács Simon generális a császáriaknál töltötte az ifjuságát. Már tábornokságig emelkedett. Seregét ügyesen regulazta. Hadi sikereket ért el; amde borközben sokról megfélemedezett e nagy ur, a ki a kurucz kornak egyik első katona írója is volt. Büszkeségét jellemzi, hogy tisztelgés alkalmával a Beresényi lába elé dobta a kardját, mert Beresényi a hadtestet vizsgálván, a tisztelgés beadása után elfelejtette Forgácsnak megmondani, hogy rejtse hüvelybe a kardját, holott a mindenki iránt oly előzekegy és udvarias fejedelem elsőbbi parádéja alkalmával így járt el Forgácssal.

(Dinom-dánom generális.)

A dinom-dánom generális gróf Eszterházy Antal volt, a leggazdagabb magyar magnások egyike. A fejedelem „csaladja iránt“ való tekintetből nevezé ki tabornoknak. Különbösen jóindulatu, derék, áldozatkész magyar hazafi volt. A személyes vitézséget illetőleg is méltó kurucz. Amde, talantum hiányában, a vezéri sikereit leginkább kitűnő altábornokainak, mint béri Balogh Ádám, Ebeczky és a többi jó vitéznek köszönhetette. A népet sohasem zsarolta. Seregét dus uradalmaiból fényesen tartotta minden szükségessel. Legényének még a ruhát is maga csináltatta. Az ő kuruczainál nyalkább már nem igen került a hadakozó seregekben.

(A zsaroló kurucz tábornok.)

Annál inkább panaszkodott a nép a híres Károlyi generális zsaroló hadai ellen. Sogy népszerűségét a nyakas tiszai hadak között fentartta, sokat megengedett nekik. Különbösen gyors felfogásának, éles eszének a hadban sokat köszönhetett. Idővel, midőn a mesterségbe beletanult, egyike volt a kurucz sereg legszámbavehetőbb fővezéreinek. Vig kedélyét, eleveenségét jellemzi, hogy szívesen leve ezett az öreg Bottyán generálissal és leveleiben felette tisztelte az öreg apóst, — Kedves Apám Uram! mindig ekképp szólította.

Egyébként Károlyi generalist csufnevével „Kártévő Sándornak“ is nevezték. A tuladunai nép nem rajongott érte; sőt a fejedelem előtt is sűrűn panaszták dulásait.

(Az urnak született tábornok.)

Pekri Lőrincz gróf egyik legnagyobb tekintélyű főur volt Erdélyben és felesége ágán Tököli fejedelemhez is rokon. . . . Nagyon művelt, dús gazdag, képzett uri ember volt, de a hadviseléshez nem értvén, vesztett csatáiról híres. Midőn Rákóczihoz esatlakozott, a fejedelem mégis tábornoknak nevezte ki, mert oly nagy ur volt, főispán és udvarhelyszéki főkapitány, hogy tábornokságnál kisebb rang nem illett volna neki. . . . Az ő felesége volt Petróczy Kata, a nemes honleány, a tehetséges magyar költőnő, a ki után szép költemények maradtak fent.

(Folyt. köv.)

„BIOSKOP“

óriási KINEMATOGRAPH.

Debreczen, Szénavasártér.

Műsor:

Közkívánatra

A szerbiai királygyilkosság.

Ali baba és a 40 rabló.

mese 1001 évből
250 mtr. hosszú
— 7 képben. —

Ma július 14-én

1. Karácsony.	●	10. Hamis szokuleslyukon.	●
2. A híres gyógyász.	●	11. A ledölt fal. étterem.	●
3. A két csaholó.	●	12. A lábakromök.	●
4. Élet elixir.	●		
5. Álom és való.	●		
6. Álom és való.	●		
7. Pillantás a	●	10. Hamis szokuleslyukon.	●
8. A századvégi	●	11. A ledölt fal. étterem.	●
9. Családi örö-	●	12. A lábakromök.	●
mök.	●		

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

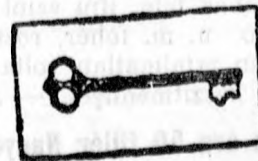
NARTEN GYÖRGY.

Schicht-szappan

Védjegy

szarvas
vagy
kulcs

legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Minden ártalmas vegytékeltől tiszta.

Mindenütt kapható!

A vásárlásnál különösen arra vigyázzunk, hogy minden darab szappanon a Schicht név és egy a fenti védjegyekből rajta legyen.

42825—1903.

Földhaszonbérleti hirdetés.

A magyar vallás alap tulajdonát képező s Jásznagykun Szolnokvármegyében Kenderes község határában fekvő I. sz. birtoknak az alólirt miniszterium 9. ügyosztályában és a p. ladányi közalapítványi gazdasági felügyelőségénél levő térképen megjelölt részlete az 1904 évi október hó 1-től kezdve az 1919. évi szeptember hó 30-ig terjedő tizenöt (15) évre az **1903 évi szeptember hó 28. napján d. e. 12 órakor tartandó zártajánlati nyilvános verseny útján fog haszonbérbe adadni.**

A bérelni szándékozók a fent kitett határnapra azzal hivatnak meg, hogy egy koronás bélyeggel ellátott és a kellő bánatpénz letételét igazoló pénztári nyugtával felszerelt irásos zárt ajánlataikat borítékozva az alólirt miniszterium segédhivatalainak főigazgatóságánál legfeljebb a versenytárgyalás nap d. e. 10 óráig nyujtsák be.

Az ajánlatokban a bérelni szándékolt bérgazdaságért egészben felajánlott évi haszonbér számokkal és betűkkel kiírandó és kijelentendő abban egyszersmind, hogy ajánlattevő a versenytárgyalási és bérleti feltételeket ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti. Az ajánlat borítéka felső részére feljegyzendő az, hogy az ajánlat a kenderesi I. sz. bérgazdaságra vonatkozik.

Bánatpénzül Egyezer hatszázhuszonhat (1626) kor. vagy készpénzben vagy biztosítékképes értékpapirokban, avagy pedig a pesti hazai első takarékpénztár betéti könyvecskéjében bármely közalapítványi vagy állami (adó-

hivatali) pénztárnál teendő le és az arról szóló nyugta csatolandó az ajánlathoz.

Elkészve érkezett, vagy kellőleg ki nem állított, avagy fel nem szerelt ajánlatok, valamint utóajánlatok figyelembe vételni nem fognak.

Oly egyének, kik gyámhatalom, vagy gondnokság alatt állanak, ugyszintén kik az uradalommal szemben hátralékos tartozásban vannak, vagy bármilyen czimen perben állanak, a versenytől ki vannak zárva.

A részletes versenytárgyalási és haszonbérleti feltételek a miniszterium segédhivatalainak főigazgatóságánál és a kir. közalapítványi gazdasági felügyelőségénél Püspökladányban a hivatalos órák alatt tekinthetők meg

Budapest, 1903. évi július hóban.

A vallás és közokt. m. kir. minisztertől.

9209—1903.

Árverési hirdetmény

A város tulajdonához tartozó palagi I. és II. sz. 419 hold 445 □ öl és illetve 381 hold 1363 □ öl földbirtok **1903. július 22-én d. e. 9 órakor** a város székházának kistanácstermében tartandó nyilvános árverésen 1903. évi okt. hó 1-től számított 6 évre nyilvános árverésen haszonbérbe adatik. Kikiáltási ár a jelenlegi évi haszonbér: 7150 kor. Melynek 10%-a az árverelő küldöttség kezéhez bánatpénz gyanánt leteendő.

Az árverési részletes feltételek a város számvevői hivatalában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Debreczen, 1903. jul. 9-én.

A városi tanács.

Ritka alkalom!!
Leszállított árak!
Finom francia batiszt
 divatos uj mintákban
27 és 32 kr.
Francia delinek
 divatos uj mintákban
37 és 45 kr.
Jó mosó zefirek
15 és 19 kr.
Bosznay J. és Társa
 divatruházában
 Debreczen, Kossuth-u. 5.
Kitünő minőségű

pirszén (kokszt)
 fűtésre és műhelyek számára, továbbá
kátrány

épületfák, zsindely és deszkatetők, szőlőkarók bevonására

olcsó áron kapható

Debreczen sz. kir. város légszeszgyárában

Használt vetőgépek

13. 15. 17. 19. 21. sorosak teljesen kijavítva felelősség mellett feltünő olcsó árban előnyös fizetési feltételekkel kaphatók Piacz-u. 26. sz. a. gépraktárban a nagytőzsde udvaron.

MIHALOVITS J.
 gyógyszer-táras gyógyszerészeti műlaboratoruma a »Kigyó«-hoz
 Debreczenben, Főtér 31. sz.

Ajánlja a következő, közkedveltségnek örvendő készítményeit:

Harmat-crème

arczsépitő s bőrpoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcznak üde-séget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja s fehériti. Kiváló eredménnyel használható arczvörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztatlanságnál.

— 1 tégely Harmat crème ára 1 korona. —

A kréméhez használandó powder, a

Harmat-arcpor,

mely az arcznak üde, ifju szint kölcsönöz; három féle színben kapható u. m. fehér, rózsás s crème színben. Kitünő illata, teljesen ártalmatlan volta s finomsága által vetekedik minden más készítménnyel. — Jól tapad és igen jól fed.

Próbadohoz ára 50 fillér Nagyobb dobozó 1 és 2 korona.

A Mollitergin

a legkiválóbb arc s különösen kéz-bőr-ápoló folyadék, mely a bőrnek selyemszerű légyságot, bársonyszerű finomságot kölcsönöz. Fehériti az arc- s kéz-bőrt. Teljesen ártalmatlan. Nem zsiroz s nem piszkítja a ruhát. Hatása bámulatos és rögtöni! Napégette vagy szélkifujta kezeket vagy arczbőrt a legrövidebb idő alatt üdévé, finommá tesz. Megbarnult kezeket, eldurvult kézbőrt fehérré, puhává változtat.

Egy üveg Mollitergin ára 1 korona.

Nagy raktár bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességekből.

Dr. Borsos-féle Növényi Hajszesz.

Meggátolja a hajkihullást, a fejbőr megkorpásodását, a hajvégek megtörését s megóvja a fejbőr-betegségektől. Illata kellemes. Hatása biztos. Használata egyszerű. Nem zsiroz, nem piszkítja a fehérmüt. Teljesen ártalmatlan. Elősegíti a hajnövést!

— 1 üveg hajszesz ára 1 vagy 2 korona. —

Dr. Borsos-féle Növényi Hajkenőcs.

Azok részére, kik a folyadékot nem kedvelik s inkább a kenőcsnek barátai, készül ugyanolyan ható anyagból s ugyanolyan kiváló hatású hajkenőcs is, mint a Borsos-féle hajszesz. Ezen hajkenőcs is teljesen ártalmatlan. Hatása gyors, biztos!

— 1 tégely Hajkenőcs ára 1 korona. —

A Mihalovits-féle

Iztelen Csukamájolaj

teljesen iztelen s szagtalan készítmény, mely undort nem okoz s e végből a gyermekek azt szívesen szedik.

A Mihalovits féle

China-bor.

China-vas-bor.

Condurangó-bor.

Pepsin-bor.

1 üveg ára

1 kor. 60 fill.

Szomorodni borból kiváló gondal készült gyógyborok, melyek gyógyérték tekintetében versenyeznek minden e nemű készítménnyel.

Mihalovits J. gyógyszer-táras a Kigyó-hoz Debreczenben.